

Imenitno kosanje 3464 pionirjev za bralne značke

Ko sem oni dan, no, bilo je prvega aprila, ampak vseeno čisto zares, stopila v dvorano kina Union, me je vse skupaj spominjalo na kakšno dobro matinejo. Bilo je namreč ob enajstih dopoldne in znano je, da študentje, dijaki in učenci krajskih in pravih pripravnih učencev krajskega šolskega tura.

Pokrat pa se je na vsakem izmed sedežev sukala nemirna dečička ali deška glavica, dvorano pa je preplavljalo tisto značilno šepetanje, vzkljanje, cepetanje in smeh, ki ga je kdajpakdaj le za hipce prekinali tovariščini žugajoči prst in povesitja. Pa vendar je bilo v dvorani slovesno vzdušje.

Na odru, na levi strani so sedeli v vrsti pionirji in mladinci, na desni pa so čakali na nastop zborček iz osnovne šole in mladi glasbeniki: srečanje mladih značkarjev iz vseh osnovnih šol občine Center, ki sta ga pripravili občinska zveza prijateljev mladine in občinska organizacija SZDL Ljubljana Center.

videli na odru ob strani. Recitirali so svoje pesmi in pripovedovali ali brali svoje črtice. Mnoge med njimi so bile resne, razmislijoče, kot pesem Bežala bi Neli Stošič ali prispevek Intervju s knjigo Terezijske Plavo, drugim, hudomušnim, kot je bila denimo basen Zajtaja pojedina Tomaža Pelka, pa smo se zopet pristržno nasmejali.

Priréditev je s svojo glasbeno točko popestrila Sintiija Hafner, učenka šestega letnika glasbene šole, ki je zaigrala na flavto, zborček in harmonikarji pa so zapeli in zaigrali nekaj poskočin.

In kot bi trenili, sta minili skoraj dve uri. Malo sem se še pomudila pri mladih pesnikih in pisateljih.

Najbolj pogumjen je bil Tomaž Pelko, učenec petega razreda OŠ Toneta Tomšiča, ki je

ditvi pa je prebrala sošolkin spis. Veliko se ukvarja s plavanjem, dosti pa tudi bere, predvsem ob večerih, ko ima za to največ časa.

NELINIH 30 PESMI

Neli Stošič, učenka 8. razreda osnovne šole Prežihovega Voranca, je pesnica. Pesmica, ki jo je napisala v 6. razredu, pripoveduje o sestrici in mami in zdaj se ji zdi, kot sama pravi, malo otročja. Neli je zdaj osmošolka in o življenju razmišlja nekoliko drugače. V pesmi Bežala bi, da bi kdaj pa kdaj rada zbežala v sanjski svet, nekam drugam... potem jo življenje spet postavi na trdnino realna tla in spet se vse vrta naprej. Tako je življenje, pravi. Zdaj ima že snopčič z okoli 30 pesmimi in še bo pisala.

Tudi Draga Potočnjak, učenka 8. razreda osnovne šole Dr. Jožeta Potrca, je pesnica. Za svoje pesmi je že prejela nekaj nagrad, predstavila pa se je tudi na srečanju mladih pesnikov Jugoslavije v Pančevu. Tokrat smo slišali njeno Balado o mladosti. Le zakaj veje iz njenih pesmi tak temačen svet, kot ga sama imenuje? Pravi, da mladim pri nas res ni nič lučnega, toda vse to, kar stiši in bere, da se dogaja drugod, v Vietnamu, po svetu... to jo boli. Pisala bo tudi v srednji šoli, in če tam, denimo na gimnaziji, ne bodo imeli svojega glasila, bo skušala sama organizirati sošolce, da bi ga izdajali.

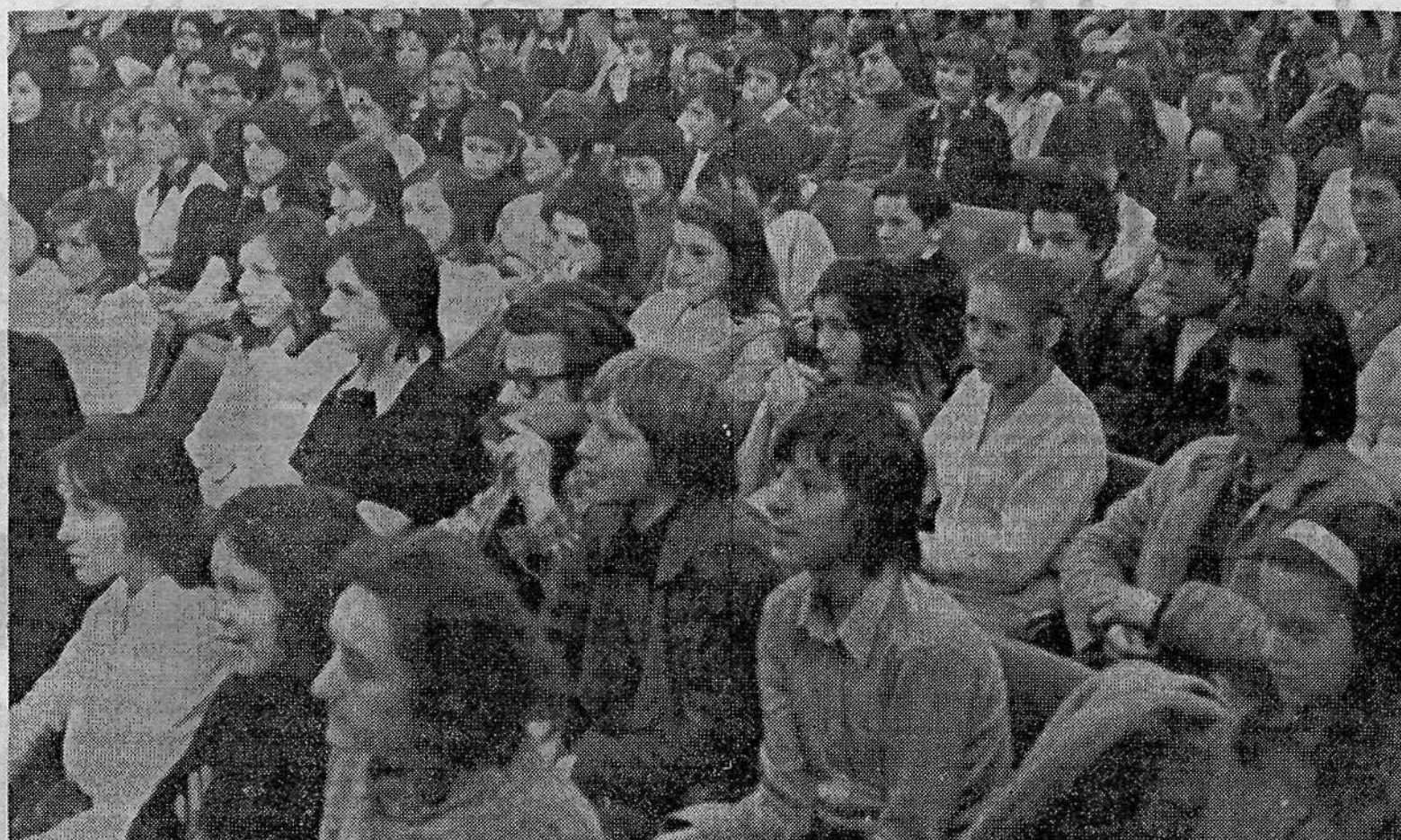
»TO GIBANJE NE SME POSTATI VSAK DANJE«

Za kratek pogovor sem prosila tudi pisateljico Branko Jurco. Ideja o bralnih značkah se je rodila pred leti na Korškem, pripoveduje. Pisateljica, ki je že toliko napisala za mlade, ki zna živeti z mladimi, ne skriva navdušenja nad tem, da se je gibanje za bralne značke med mladimi tako razširilo. »Obhaliti se treba prizadevanje učiteljev, mentorjev, ki skrbijo, da se pisana slovenska beseda širi med mladimi, skrbeti pa bo treba, da se to čudovito gibanje ne bi izrodilo v običajni šolski vsakdan, v nekaj talcega, kot je denimo obvezno šolsko čtivo,« je poudarila.

SZDL ŽE VES ČAS POKROVITELJICA

Pokrovitelj te prireditve je že ves čas SZDL Center; Jože Paček meni: »Ob taki poplavi vseh mogočih stripov je SZDL menila, da je treba mladega človeka usmerjati k slovenski literaturi. Določeno število prebranih knjig v enem letu je namreč pogoj za bralno značko. Drugi, a bistveni razlog je v tem, da lahko le slovenska pisana beseda seznanja mladega človeka z vsemi problemi, stiskami in težavami trenutni slovenskega človeka od nekdanj do današnjih dni. In naš mlad človek, jutrišnji samoupravljavec, lahko le iz dobre domače literature spozna svoj preteklost, svoj sedanjost in se lahko le tako vključi v družbeno odločanje. Spričo vsega tega SZDL podpira gibanje pionirskih bralnih značk.

RAJKA RAKAR

Velika Unionska dvorana je bila polna do zadnjega kotička, ko so se pod pokroviteljstvom občinske konference SZDL v njej odnabržali številni udeleženci gibanja za bralne značke - učenci in učence iz osnovnih šol naše občine

Želja, da bi lahko dal kri tudi stotič

»Moja največja želja je, da bi dal lahko stotič kri.« nam je rekel Bogo Tvrđy, prav gotovo redki primer v prostovoljnem dajanju krvi tudi v svetovnem merilu. Devetega marca letos že 97-letni daroval kri za... ne, tega ne ve ne on ne tisti, ki jo je dobil. Krvodajalstvo ni sa

mo prostovoljno, je tudi anonimno. »In kadarkoli jo bodo potrebovali, jo bom z veseljem dal.« je še pripomnil.

Njegova zadnja štiri darovanja so šla v korist hemofilničkov, za tako imenovano plazmaferezo. Kaj pa je to, kako to gre? smo ga vprašali. Tako le nam je po domače razložil: »Iz plazmafereze izdelujejo sredstvo za ustavitve krvavitve pri hemofilničih. Teh je v Sloveniji okrog 140; znano je, kako težko je pri njih ustavitve krvavitve. Postopek dajanja krvi za plazmaferezo je seveda bolj zapleten kot običajno darovanje krvi. Najprej mi odvzamejo 400 kubikov krvi. Dajo jo v centrirugo, kjer jo centri fugirajo nekako tri četiri ure. Medtem dobivam v žilo kot na domestilo neko fiziološko raztopino. Ko vzamejo kri iz centriruge, jo dajo v stiskalnico. Plasma se nabere na vrhu, rdeče krvničke ostanejo spodaj. Ko plazmo spravijo v neko stekleničko, dobim ostanek krvi nazaj v žilo. Potem mi znova vzamejo 400 kubikov in ponovljeno ves postopek.«

Za svojo izredno človekoljubnost je Bogo Tvrđy prejel že nekaj odlikovanj. Ko je bil leta 1970 še z nekaterimi prostovoljnimi darovalci krvi iz Slovenije na seminarju krvodajalcev Evrope v Bruslju, so mu tam pripeli zlato belgijsko medaljo. Na steni visi diploma glavnega odbora Rdečega križa Slovenije v znak priznanja in zahvale za humanost in patriotizem v krvodajalski službi Slovenije. Rdeči križ Jugoslavije mu je iz Beograda tudi poslal že dve medalji. Rdeči križ Slovenije pa mu je doslej podelil dve odličji za 25-krat darovano kri. Prav gotovo bomo ob proslavi 20-letnice prostovoljnega krvodajalstva v Sloveniji slišali o novem odlikovanju.

Tudi Irena Tvrđy je kot njen oče in njena mati krvodajalka

Ne samo dvakrat na leto

Na sestanku občinskega odbora RK Ljubljana Center je bilo ob pripravah na teden Rdečega križa, ki bo letos od 6. do 13. maja pod geslom »Človek in njegovo okolje - prva skrb Rdečega križa«, poudarjeno, da se ne smemo samo dvakrat ali celo nenekrat na leto spomniti, da očistimo svojo okolico. Akcija naj bi bila stalna. Znova in znova bi se moral vsak posameznik vprašati, ali dá svoj delež k ureditvi zdrave socialne okolice.

Glede na geslo tedna Rdečega križa in moto svetovnega dneva zdravja »Zdravje se za-

JUNAKI SO MED NAMI

Tovariš Bogo Tvrđy, mož, ki je že 97-krat dal svojo kri. Kako se dostikrat ni ni vedemo, da so pogumni, nesebični ljudje, tu, čisto zraven nas.

1970 še z nekaterimi prostovoljnimi darovalci krvi iz Slovenije na seminarju krvodajalcev Evrope v Bruslju, so mu tam pripeli zlato belgijsko medaljo. Na steni visi diploma glavnega odbora Rdečega križa Slovenije v znak priznanja in zahvale za humanost in patriotizem v krvodajalski službi Slovenije. Rdeči križ Jugoslavije mu je iz Beograda tudi poslal že dve medalji. Rdeči križ Slovenije pa mu je doslej podelil dve odličji za 25-krat darovano kri. Prav gotovo bomo ob proslavi 20-letnice prostovoljnega krvodajalstva v Sloveniji slišali o novem odlikovanju.

Da jabolko ne pade daleč od drevesa, prav gotovo dokazuje Tvrđyjeva hčerka Irena. 29. januarja je dopolnila 19 let, pa je že štirikrat dala kri! To je res veliko, če pomislate, da od 18. leta ni krvodajalcev,« je pomosno rekla oče. Se enega člana te družine moramo omeniti: ženo tovariša Tvrđyja. Tudi ona je dala že petkrat kri. Se bi jo dajala, pa ne sme več, ker je preslabotna.

Za lepše letovanje borcev naše občine

Kaj je namen sedanjih del v Banjolah?

Rekonstrukcija počitniškega naselja v Banjolah bo omogočila letovanje večjemu številu borcev sploh, saj se bo število postelj povečalo na blizu 400, in letovanje večjemu številu starejših in bolehnih borcev še posebej ter podaljšanje letovške sezone za dober mesec spomladi in pol meseca v oktobru. Vse to bo omogočilo gospodarnije poslovanje počitniške skupnosti in primerno cene, ki bodo omogočale letovanje tudi socialno šibkejšim borcem. Seveda pa se postavlja tudi na katere zahteve borcem in njihovim organizacijam, ki s počitniškimi zmogljivostmi v Banjolah razpolagajo. Potrebna je večja samodisciplina tako posameznikov kot tudi organizacij. Dogaja se namreč, da organizacije pravčasno ne javljajo svojih potreb za letovanje v maju, juniju in septembru, posamezniki pa odgovorijo letovanje zadnji trenutek, ker se ravna po vremenu in vremenskih napovedih v Ljubljani. Na ta način počitniški skupnosti v Banjolah povzročajo mnoge neprijetnosti in veliko škodo. Vreme na jugu Istre je čisto drugačno od vremena v slovenski Istri, ali v Kvarnerskem zalivu, da o vremenu v osrednji Sloveniji niti ne govorimo. Na jugu Istre prevladuje srednjehladni vzduh vrhmenja, ki je značilno po izredni ustaljenosti. Mnogi neuki ljudje, ki tega ne vedo ali ne upoštevajo, goljufajo predvsem samo sebe pa tudi počitniško skupnost. Da bi to preprečilo, je vodstvo počitniške skupnosti sklenilo, da bo z ležišč, rezerviranimi za borec iz posameznih občin, za katere ne bo prejelo letovalnih prijav do 30. aprila, razpolagalo samo, zahটেvalo pa bo tudi predplačilo v znesku 10 dinarjev dnevno za vsakega prijavitelja. S. F.

Vsem vzgojnovarstvenim zavodom in šolam v Ljubljani

Akcijski odbor bele Ljubljane je pregledal dosedanje delo pri vzgoji naše mladine in otrok za razumevanje pomena čistega, zdravega in estetskega okolja in ugotovil, da so šole letos v precejšnjem zaostanku. Pri razvijanju vzrokov za takšno stanje smo bili člani akcijskega odbora enotni, da je iskati krivdo tudi v naši letošnji pomanjkljivi organizaciji. Mnogi ravnavalci so nam namreč sporočili, da v prvi številki Bele Ljubljane niso bili objavljeni roki, skratka, da so bila navodila premalo opremljena. Zato popravljamo svoje napako s tem, da vas o konkretnih rokih in oblikah letošnje akcije obveščamo s tem dopisom.

1. Akcija je letos podaljšana do 15. junija. Svečana podelitev pa bo 20. junija. Tako smo pridobili skoro mesec dni za potek akcije.

2. Do 15. junija mora biti akcijski odbor obveščen o vseh

delih, ki pridejo v poštev za tekmovanje, da bo lahko do 20. junija dovolj skrbno pripravil zaključna dela pred podelitvijo nagrad.

3. Vse informacije o svojem delu pošiljajte na naslov: Bela Ljubljana, Gimnazija Poljana, Strossmayerjeva 1, Ljubljana.

4. Tudi pošiljajte sprotno na ta naslov dopise in ostalo gradivo, da bomo lahko posredovali spise in podobno novinarskim hišam. Tudi vas obveščamo, da je letos zanimanje novinarjev veliko, pripravljena pa je tudi priti na šolo televizijska ekipa pod pogojem, da smo o vaši akciji pravčasno obveščeni in da je dovolj množična ali izvirna. Dopisovanje žele tudi lokalni občinski listi.

5. Akciji odbor je omejil tekmovanje na naslednje panoge: 1. delovne akcije; 2. fotografiranje, risbe, karikature, plakati na isto temo;

3. novinarski spisi, dopisi, intervjuji, obvestila, reportaže; 4. tekmovanje hišnikov, vrtnarjev, delavcev Snage.

Za prvo panogo so naslednje sugestije: čiščenje šolskega okolja, čiščenje in skrb za higieno razreda, opozorjanje občanov in propagiranje sodelovanje pri teh akcijah s podobnimi organizacijami (turistična in olesjevalna društva, hortikulturno društvo, varstvo okolja ipm.) in krajevnimi skupnostmi, ogledi ustanov, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo, ekskurzije v parke in na podobne kraje, kjer je lahko nazoren prikaz takšne dejavnosti itd... itd...

Nagrade so: 1. nagrada: 1.500 din 2. nagrada: 1.000 din 3. nagrada: 500 din

V komisiji, ki bo delo ocenila, so: tov. Ivan Berce, ravnatelj osnovne šole Toneta Cufarja, Aleksander Inkret od Rasta, Teodor Kranjc od Komunalnega podjetja Ljubljana (preje SNAGA), Polde Majdič, novinar RTV in Bogdan Finčgar, novinar CP Delo.

Za drugo panogo so naslednji predlogi: slikanje akcij Bele Ljubljane - lahko fotografije, risarske situacije, karikature, plakati ipd... pač slikovno gradivo, ki ga opravi šola sama in ga pošilja na preje omenjeni naslov. Tudi tu dopušča akcijski odbor iniciativne posameznim ustanovam, skupinam in posameznikom, da pokažejo tekmovalno iznajdljivost, kvaliteto po vsebini in izdelavi in da se po svoji presoji vključijo v drugo panogo tekmovanja, ki je letos prvič uvedena.

Nagrade so: 1. nagrada 200 din 2. nagrada 150 din 3. nagrada 100 din

Za tretjo panogo (ta je že uveljavljena) pa pridejo v poštev spisi, dopisi, reportaže, intervjuji in podobno gradivo, ki naj posreduje opravljenolo, zamisli, predloge drugim. Spise pošljite takoj zopet na isti naslov.

Nagrade so: 1. nagrada 300 din 2. nagrada 150 din 3. nagrada 100 din

V žiriji za drugo in tretjo panogo so: Franček Bohanec, Polde Majdič in Bogdan Finčgar.

Podjetja, ki skrbje za čistočo, higieno, zdravo bivanje, lepo okolje in podobno, pa bodo iz svojih vrst izbrala in predlagala kandidature iz svojih delovnih kolektivov.

Nagrade so: 1. nagrada 1.000 din 2. nagrada 700 din 3. nagrada 500 din

Za vse nejasnosti ali podrobnjša navodila se obračajte na akcijski odbor, ki ima svoj sedež prav tako na gimnaziji Poljana (telefon 811-6363).

Vse nagrade bo podelil slovenski pokrovitelj tekmovanja Bela Ljubljana - predsednik Skupščine mesta Ljubljana diplomirani inženir Miha Košak. Z željo, da bi tudi letos uspešna akcija bele Ljubljane, vas akcijski odbor poziva k sodelovanju in želi obilo uspeha.

Za akcijski odbor: FRANČEK BOHANEČ, profesor

NAD 3464 PIONIRJEV

Letos, tekmovanje je teče že pet let, se je potegovalo za Bevkovo, Seliškarjevo, Vorančev in Kranjčevovo bralno značko kar 3464 pionirjev ali 80 odstotkov vseh učencev osnovnih šol iz Centra.

Priréditev je prvi pozdravil predsednik občinske konference SZDL Ljubljana Center Jože Paček, predsednik pionirjev pa je povedal, da se mladi zahvaljujejo svojim mentorjem za pomoč; mladi si bodo v prihodnje prizadevali, da bi se akcija razširila do slehernega izmed njih.

Ervik, odkar se je slovesnost začela, je v dvorani zavladala tišina in vsa pozornost mladimi nestrpnost je veljala prvemu gostu prireditve, pesniku Erviku Fritzu, ki je prebral nekaj svojih pesmi. Komaj se je poleglo spontano ploskanje, je prišla na odru pisateljica Branka Jurca. Prebrala je svojo zgodbo o tekmah divjih zajčev. Navdušenjo spet ni bilo ne konca ne kraja, ko se je s svojimi pesmimi predstavil Janez Menart.

VESELO, POSKOČNO - IN RESNO

In tako se je ta navdse priserčna prireditve počasi, komaj smo se tega zavedali, prevesela v drugo polovico. Zdaljo so se vrstnikom predstavili mladi umetniki, pionirji iz nižjih in mladinci iz višjih razredov, ki so sami tekmovali za bralne značke, hkrati pa so se že predstavili v svojih šolskih glasilih.

Obvestilo volivcem

Odbornik skupščine občine LJ Center Janez Skulj, obveščam svoje volivce v krajevni skupnosti Gradisce, da sem jim na razpolago vsako sredo od 16.-17. ure v prostorih krajevnega skupnosti Gradisce, Rimska c. 24.